

Gerilim en derine indi

MURAT YETKİN

Politika / 27/12/2009

Arınç soruşturması ile sivil yargı ve polis ilk defa bir askeri karargâhı, hem de en gizli olanı bastı. Erdoğan, Başbuğ ile üç saat görüştü

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın dünkü programında saat 11.30'da 28 Aralık'ta yapılacak Milli Güvenlik Kurulu (MGK) üyesi bakanlarla toplantı görünüyordu.

Bu toplantı saat 15.00'te başlayabildi.

Çünkü saat 11.00'de Genelkurmay Başkanı Başbuğ ve Kara Kuvvetleri Komutanı Işık Koşaner, Başbakanlık Konutu'na gidip Erdoğan'la toplantıya girdiler.

Orgeneral Başbuğ, daha iki gün önce haftalık görüşme için Başbakanlığa gitmiş ve alışıldan uzun, 2 saat kadar süren bir toplantı yapmıştı. İki gün sonra, 28 Aralık'ta da Milli Güvenlik Kurulu (MGK) toplantısı vardı. Dolayısıyla, Başbakanlık'tan gelen açıklama 'İç ve dış meseleler' demiş olsa da, 3 saat süren bu toplantının PKK'ya karşı kapsamlı bir operasyonla ilişkili olma ihtimali zayıftı.

Toplantı, Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın (ÖKK) Ankara'daki karargâhının sivil savcı ve polislerce basılıp, sabaha kadar süren arama sonucu (aralarında 19 Aralık'ta Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın evi etrafında gözaltına alınıp bırakılan albay ve binbaşının da bulunduğu) 8 subayın gözaltına alınmasıyla sabaha karşı sonuçlanmasından birkaç saat sonra yapılıyordu.

Toplantının dün sabah saatlerinde kararlaştırıldığı iptal olunan randevulardan, ertelenen toplantılardan anlaşılabilirdi.

Toplantıyı kim istemişti? Bu önemli soruya ne Başbakanlık, ne Genelkurmay kaynaklarından tam yanıt almak mümkün olmadı.

Eğer görüşmeyi Başbakan istemişse ayrı, Genelkurmay Başkanı istemişse apayrı yorumlanabilirdi.

Görüşmeyi kim, neden istedi?

Acilen görüşmeyi Başbakan istemişse, ortaya çıkan yeni bilgiler konusunda Genelkurmay Başkanı'ndan bilgi sormak istemiş olabilirdi.

Genelkurmay Başkanı istemişse, Başbakan'a Özel Kuvvetler karargâhının basılmasıyla ortaya çıkan durumla ilgili görüşlerini acilen iletmek istemiş olabilirdi.

Daha önce benzeri bir muğlaklıktan doğan yorum hataları olmuş, bir önceki Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ın 4 Mayıs 2007'de Başbakan'a gidip rahatsızlık ilettiği haberleri üzerine kurulan yorumlar, Erdoğan'ın Büyükanıt'ı Dolmabahçe'ye çağırdığının anlaşılmasıyla boşa çıkmıştı.

Dün bu görüşmenin gerekçesine ilişkin verilen en ayrıntılı bilgi, 'Erdoğan'ın Başbuğ ile perşembe günü haftalık görüşmede ucu açık kalan bazı konuların MGK öncesinde konuşulmasında mutabık kalması üzerine' toplanıldığı oldu.

O toplantıda yalnızca PKK ile mücadele görüşülmemiş, Arınç olayı da görüşülmüştü. Verilen izlenim, Arınç olayının MGK'da tartışma konusu olmaması amacıyla, Özel Kuvvetler baskınının da konu edildiği bu görüşmenin sanki Genelkurmay talebiyle gerçekleşmiş olduğu idi.

Yine de bu toplantıya Kara Kuvvetleri Komutanı'nın neden katıldığı anlaşılamadı. Özel Kuvvetler, Kara Kuvvetleri'ne değil Genelkurmay İkinci Başkanı'na bağlıydı. (4 Temmuz 2003'te Irak'ın Süleymaniye şehrindeki çuval olayı ardından ÖKK, Harekât Başkanlığı'ndan alınıp İkinci Başkanlığa bağlanmıştı.) Akla gelen ihtimal, Orgeneral Koşaner'in bir sonraki Genelkurmay Başkanı olarak öngörüldüğü idi.

Ama görüşme talebi kimden gelirse gelsin, görüşmenin Türkiye'de ilk kez bir askeri karargâhın sivil savcı ve polis tarafından basılması ardından yapılmış olduğu gerçeğinden daha önemli değildi.

Önce MİT, sonra Özel Kuvvetler

Özel Kuvvetler'in Ankara, Kirazlıdere'deki (Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın tam karşısına, İnönü Bulvarı'nın diğer tarafına düşen bölge) karargâhında yapılan arama, Türkiye'de bir askeri karargâhta -önceden haber verilmeksizin sivil savcı ve polislerce yapılan ilk aramadır; bir diğer deyişle baskın oldu.

Sivil savcı ve polis 5 Aralık'ta, yine ilk defa (Erzincan'da) Milli İstihbarat Müsteşarlığı (MİT) karargâhını basmış olduğunu kenara kaydederek, askeri bir karargâhta yapılan bu ilk gerçek boyutlardaki aramanın, giriş holünden değil, yatak odasından başladığını

saptaması yapılabilir.

Özel Kuvvetler, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) en gizli birimlerinden biridir. Özel Kuvvetler içindeki en gizli birimlerden birisi de - Muhabere Arama Kurtarma (MAK) birimi ile birlikte Seferberlik Tetkik Kurulu'dur (STK). Özel Kuvvetler ve STK karargâhları, işte bu nedenle ordunun yatak odası sayılabilir.

Önceki gece yapılan aramada ele geçen bilgilerin büyük kısmının gizli nitelikte olduğu söylenebilir.

Bu gizli bilgiler arasında Seferberlik Dairesi'nin gö-revi gereği tuttuğu -açığa çıkması güvenlik sorunu sayılacak gizlilikte- sivil kişiler listeleri olabildiği gibi, STK'nın üzerine vazife olmayan işler -örneğin devlet büyükleri hakkında istihbarat toplama listeleri bulunduğu kuşkusu vardır.

Son iki-üç haftaki örneklerden, Türkiye'de sivil savcıların asker ve istihbaratın en gizli noktalarına baskın düzenleyebildikleri görülmüştür.

Suçla mücadele mi, iç gerilim mi?

Bu, bir yönüyle bakıldığında suç ve suçluyla mücadele önünde artık engel kalmadığı şeklinde yorumlanabilir. Avrupa Birliği uyum reformlarının da etkisiyle Türkiye'nin hukuk devleti olmaya doğru adım attığına kanıt gösterilebilir.

Diğer yönden bakıldığında, Başbuğ tarafından geçen hafta yapılan 'yargı uygulamasına dikkat, kurumlararası gerginlik çıkabilir' uyarısı, yine Erzincan tutuklaması ardından MİT Müsteşarı Emre Taner'in Cumhurbaşkanı Abdullah Gül başta, Erdoğan, Başbuğ ve diğer yetkililere şikâyetleri akla geliyor.

Başbuğ, askerlerin sivil yargıya tabi olma alanlarını genişleten yasanın Meclis'te kabulü üzerine, 30 Haziran'daki MGK toplantısı ardından Gül'ün çağrısıyla Erdoğan ile yapılan üçlü toplantıda, bu yasanın 'ordunun masuniyetini zedeleyeceği, ihbar furyasıyla karargâhların basılabileceği' endişesini dile getirmişti. (Radikal, 5 Temmuz 2009, 6 Temmuz 2009)

Arınç olayını basit bir 'asılsız ihbar' olayı olarak görmek doğru olmaz. İddialar çok ciddi. Keza, suçla mücadele alanında dokunulmayan kalmaması da gerekiyor. Öte yandan, ortada yargının bir kısmı ve polis gücünün, asker ve istihbaratla hesaplaşma ruhuyla davrandığı yolunda güçlü bir algı oluşmaya başladı. Kurumlararası gerginlik bu görüntüden doğuyor ve Özel Kuvvetler karargâhının basılmasıyla artık devletin en derin noktasına inmiş bulunuyor.

Buna ek olarak Türkiye'nin güvenlik örgütleri birbirlerini sürekli deşifre ederek, yabancı istihbarat örgütlerine yapacak iş bırakmıyorlar neredeyse.

Ülkenin ağır sorunlarına hükmetmesi gereken Hükümet, bu işin artık kendi akışında gitmesine göz yumma lüksüne sahip olmamalı.